

บทความปริทัศน์

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพและความปลอดภัยระหว่างการให้ยารักษาโรคจิตวันละครั้งและวันละหลายครั้งในผู้ป่วยโรคจิตเภท : การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

วันรับ : 5 พฤศจิกายน 2563

วันแก้ไข : 18 พฤษภาคม 2564

วันตอบรับ : 19 พฤษภาคม 2564

อนุสรฯ เครือนวน, ภ.บ.¹, ถนอมพงษ์ เสถียรลักษณ์, ว.ภ.²,

พลภัทร์ โล่เสถียรกิจ, พ.บ.¹, สุทธา สุปัญญา, พ.บ.¹,

พรทิพย์ อีร์รัตน์ไชยเลิศ, ภ.ม.¹, พินทุสร กลับคุณ, นศภ.²

สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา¹

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพและความปลอดภัยระหว่างการให้ยารักษาโรคจิตวันละครั้งและวันละหลายครั้งในผู้ป่วยโรคจิตเภทโดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

วิธีการ : สร้างเกณฑ์คัดเลือกการศึกษาตามหลัก PICO ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย สืบค้นผ่านฐานข้อมูล PubMed, EMBASE และ Cochrane Library แล้วนำมาประเมินคุณภาพงานวิจัยตามแนวทางของ The Cochrane Collaboration's tool สำหรับการศึกษาระเภท RCT และ Newcastle Ottawa Scales สำหรับการศึกษาระเภท cross-sectional studies โดยผู้วิจัย 2 คน ประเมินแบบเป็นอิสระต่อกัน หากมีความเห็นขัดแย้งกันจะให้ผู้พิจารณาคนที่ 3 เป็นผู้ตัดสิน และรายงานข้อมูลตาม PRISMA guideline

ผล : มีการศึกษาที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด 7 การศึกษา (N = 2,224) เป็นการศึกษาแบบสุ่มมีกลุ่มควบคุมจำนวน 6 การศึกษา (N = 1,240) และการศึกษาแบบภาคตัดขวางจำนวน 1 การศึกษา (N = 984) พบว่าการศึกษาส่วนใหญ่ที่ใช้ risperidone (N = 596), quetiapine (N = 21), perphenazine (N = 257) และ clozapine (N = 984) ไม่พบความแตกต่างทั้งด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยระหว่างการให้แบบวันละครั้งและวันละสองครั้ง ในขณะที่การศึกษาของ olanzapine พบว่า การให้ยารวันละครั้งเกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่น้อยกว่าการให้วันละสองครั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับการให้ asenapine แบบวันละครั้งพบว่ามีอาการไม่พึงประสงค์น้อยกว่าและยังมีประสิทธิภาพมากกว่าการให้วันละสองครั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป : การให้ยารักษาโรคจิตวันละครั้งมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยไม่แตกต่างหรืออาจสูงกว่าการให้ยารวันละหลายครั้ง อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีการกำเริบเฉียบพลันหรือมีอาการค่อนข้างรุนแรงยังคงควรได้รับการบริหารยาตามคำแนะนำที่กำหนดของยาแต่ละชนิด

คำสำคัญ : การให้ยารวันละครั้ง การให้ยารวันละหลายครั้ง ยารักษาโรคจิต โรคจิตเภท

ติดต่อผู้พิมพ์ : ถนอมพงษ์ เสถียรลักษณ์; e-mail: thanompong.sat@gmail.com